

melés és gépesítés mellett a termelők és fogyasztók közvetlen kapcsolatát is, amelynek segítségével a termékek tervszerű, öcsőbb és helyesebb elosztását biztosíthatjuk. Ezt a szövetkezeteken át érhetjük el. A szövetkezetek kikapcsolják az üzérkedést. Kiépítésük terén már eddig is szép eredményeket értünk el, de ezeket csak alapnak, kiindulásnak kell tekintanunk, mert a szövetkezetek együttműködésének szervezett felépítése még a jövő feladata.

MARKOVICS JÁNOS:

ÉNEK EGY DACHAUI ÉJSZAKÁRÓL

Hóvihares, sűrke januári éjjel,
1945 hideg küszöbén,
Egy barakban fekszünk rothadt, vízes szalmán,
besüppedt gycmorral, összeszáradt bélel,
fénytelen, fáradt, kiapadt szemekkel,
sok száz tetúrágatástú,
zebraruhás szabadság-legény.

Mellettem egy lengyelt a tifusz láza ringat
Eldög halálba.
Vérhastól búzlenek mind a többiek . . .
Engem is láz harap tüzes fogakkal,
s a vérhas véres szennye fürdet a moeskos »láger« élet-tálba' . . .
Hullánkra már várnak vénító örömmel
embercsontra éhes óreink
a pokol-ebek.

Az egyik sarokban
a »belond olasz« zümmög, mint sebzett bánat-darázs,
Már megint énekel könnyeknélkül, halkan . . .
Mindig így dalol éjszakánként nekünk, vagy csak önmagának.
Zavaros szemében ezer karú tűz-polipként lángol az örület-parázs . . .
De ma éjjel mintha más lenne a hangja, erősebb, csengőbb,
s a sirása most kacag
egy bús szicíliai dalban.

Közlebb mászek hozzá,
Aján valami földöntúli gyönyör mosolya remeg.
A hangja, amely most legszebb ajándékát adja, a férgektől nyüzsgő dachau
egyre hatalmasabban szárnyal, betölti a szobát, az udvart a tábort, [sárnak,
a krematórium ember-porlasztó piros kemencéjébe nevet,
s a gázkamrák néma vas ajtajánál
szemébe röhög fekete röhejvel
a feneketlen gyomrú halálnak.

Csendesül kissé . . .
Majd megint kitör, s kacag, kacag, a téboly öleli.
Kicserepesedett száját csurgó nyála marja . . .
Tekintete egyre tompább, sötétebb, kifejezéstelenül mered a szemlbe.

